

Aan: Deelnemende gemeenten in de GR ABWF

Datum: 12 december 2025

Onderwerp: Raadsbrief zienswijze principebesluit afkoop beheer en nazorg voormalige vuilstort Westwoud

Geachte leden van de gemeenteraad,

1. Inleiding

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) heeft op 26 november 2025 een principebesluit genomen met betrekking tot de afkoop van het beheer en de nazorg van de voormalige vuilstort te Westwoud. Via deze weg legt het ABWF het principebesluit voor aan de deelnemende gemeenten voor een zienswijze.

2. Gevraagde zienswijze op principebesluit

Het principebesluit houdt in dat het bestuur voornemens is om in te stemmen met het afkoopvoorstel van Bodemzorg d.d. 30 januari 2025 voor overdracht van nazorg en beheer van de voormalige stortplaats te Westwoud voor een periode van 30 jaar, tegen een afkoopsom van € 7.038.765,- exclusief btw.

Met het oog op de gewijzigde taakstelling van het ABWF en de financiële gevolgen van het voorstel, worden de deelnemende gemeenten via deze weg in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Op basis van de zienswijzen verwacht het bestuur medio 2026 een definitief besluit te kunnen nemen. Wij verzoeken u uw zienswijze uiterlijk 1 maart 2026 kenbaar te maken.

3. Historie

Als vervolg op de overdracht van de beleids- en DVO-verantwoordelijkheden en het HVC-aandeelhouderschap naar de Westfriesse gemeenten, heeft in 2019 een onderzoek plaatsgevonden naar de toekomst van de toenmalige GR-CAW. Eindadvies van het onderzoek luidde de bestaande GR in stand te houden om zorg te blijven dragen voor de voormalige vuilstort. Het AB heeft het advies opgevolgd en de GR in stand gehouden met de nieuwe naam Afvalbeheer Westfriesland (ABWF). Tot 2019 heeft secretariaat van de GR en het beheer van de stortplaats bij HVC gelegen. In 2019 heeft het CAW het beheer van de stortplaats opgedragen aan Bodemzorg en in 2020 is het secretariaat van de GR overgedragen aan de gemeente Stede Broec.

De afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd om en nabij de vuilstort. Om de beheersmaatregelen te laten voldoen aan de wettelijke (waterkwaliteits)eisen zijn naar verwachting aanvullende beheersmaatregelen nodig. Daarbij worden investeringen verwacht voor onder meer vervanging van de persleiding en de eventuele bouw van een zuiveringsinstallatie. Met het oog op deze toekomstige aanpassingen is gekeken of het mogelijk is de nazorg op een kosten efficiëntere en professionelere wijze vorm te geven. In 2023 heeft het ABWF opdracht gegeven om een nieuw toekomstperspectief en nazorgplan uit te werken, inclusief verkenning van de mogelijkheid om de vuilstort over te dragen aan een derde partij. Medio 2024 heeft het ABWF Bodemzorg gevraagd om een afkoopvoorstel uit te werken. Op 30 januari 2025 heeft Bodemzorg een afkoopvoorstel opgeleverd. Dit voorstel is besproken in het AB van 26 maart 2025. Het AB heeft aangegeven in principe positief tegenover een eventuele afkoop te staan, maar behoefte te hebben aan aanvullende informatie. De gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd middels de raadsbrief van

15 april 2025. In de afgelopen maanden is extra informatie ingewonnen bij externe partijen, zijn de implicaties van afkoop voor het ABWF uitgewerkt en is het vervolgproces in kaart gebracht. Op 26 november is het afkoopvoorstel, inclusief de aanvullende informatie, behandeld in het AB en is het principebesluit genomen om over te gaan tot afkoop.

4. Afkoopvoorstel

Bodemzorg heeft het afkoopvoorstel neergelegd met een einddatum. Deze einddatum loopt gelijk met het aflopen van het huurcontract met de golfverenging en loopt 30 jaar tot en met 2056. De overname behelst onder meer de volgende zaken:

- nazorg
- beheer
- moderniseren locatie
- vergunningen
- heffingen
- vervanging persleiding
- scheiding schoon/afvalwater

Daarbij neemt Bodemzorg eveneens de risico's over m.b.t. de ondergrond en water (incl. PFAS, ZZS en ammonium). Mocht er een waterzuiveringsinstallatie of schermwand aangelegd moeten worden, dan voert Bodemzorg deze gedurende de afkooptermijn van 30 jaar voor eigen rekening en risico uit. Risico's m.b.t. de nazorg en eventuele gezondheidsclaims binnen deze periode zijn eveneens voor Bodemzorg.

De totale afkoopsom voor de overdracht van de nazorgverplichtingen bedraagt € 7.038.765 exclusief 21% btw. Ter dekking van dit bedrag kan de bestaande reserve, per 2025 begroot op € 1.513.000 worden aangewend. De resterende bijdrage van de gemeenten bedraagt daarmee € 5.525.765.

Opgemerkt wordt dat het eigendom van de gronden niet overgaat en dat de overname van beheer en nazorg langjarig (30 jaar) maar niet voor altijd is. Hierover heeft na ontvangst van het afkoopvoorstel een gesprek plaatsgevonden met Bodemzorg. Bodemzorg geeft aan dat de ontwikkelingen m.b.t. de economie, wetgeving en (wereld)politiek te onzeker zijn om een voorstel te doen voor eeuwigdurende nazorg. Daarnaast is het in het land gebruikelijk dat het eigendom van een voormalige stort niet wordt overgenomen en zou een eventuele wijziging van het gebruik van de locatie als golfterrein gevolgen hebben voor de jaarlijkse kosten m.b.t. het groen onderhoud.

Eveneens wordt opgemerkt dat het afkoopvoorstel uitgaat van overdracht medio 2025. Omdat voorzien wordt over te gaan tot overdracht op 1 januari 2027 zal het afkoopvoorstel hierop in lijn gebracht worden.

4.1 Eigendom en gemeenschappelijke regeling

Wanneer het beheer en restrisico's van de stortplaats worden afgekocht, hoeft de GR ABWF de komende 30 jaar geen actief beheer meer uit te voeren. Echter zolang het eigendom niet is overgedragen blijft een entiteit met rechtspersoonlijkheid nodig. Dit kan het huidige ABWF blijven, maar er zijn ook andere mogelijkheden. Een gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam kent verplichtingen zoals de P&C cyclus en vereist dat er een dagelijks en algemeen bestuur actief is. Aangezien geen actief beheer meer uitgevoerd hoeft te worden, zal worden verkend of het mogelijk is om de locatie over te dragen aan de gemeente Drechterland en of er andere organisatievormen mogelijk zijn als alternatief voor de huidige "zwarte" Gemeenschappelijke Regeling.

5. Ingewonnen informatie

5.1 Juridische beoordeling restrisico's

Het ABWF heeft Vijverberg Advocaten en Adviseurs verzocht een juridische beoordeling uit te voeren op de risico's die achterblijven bij een afkoop zoals verwoord in het afkoopvoorstel. Vijverberg heeft de verantwoordelijkheden bij afkoop uiteengezet en verdeeld onder drie partijen: Bodemzorg, het ABWF en de stichting Golfbaan Westwoud. Vijverberg onderstreept dat het grootste deel van de nazorg- en beheerverplichtingen in de afkoopperiode bij Bodemzorg komt te liggen. Belangrijkste uitkomsten om bij Bodemzorg te verifiëren betroffen de verantwoordelijkheden van het ABWF voor het grootschalig herstel van de deklaag en het in stand houden van de fysieke voorzieningen ter plaatse. De reactie van Bodemzorg is in lijn met de eerdere verwachting, waarmee geoordeeld wordt dat het afkoopvoorstel ook juridisch in lijn is met insteek van het ABWF. De verantwoordelijkheden worden juridisch verder uitgewerkt na het nemen van het principebesluit.

5.2 Aanbestedingsregels

Bodemzorg maakt onderdeel uit van Afvalzorg. Afvalzorg is in handen van de provincie Noord-Holland en Flevoland. Bij de verdere uitwerking wordt de juridisch expertise van een aanbestedingsjurist ingewonnen en verder onderzocht onder welke voorwaarden aanbesteding al dan wel of niet van toepassing is.

5.3 Second opinion

Mede naar aanleiding van een motie en vragen uit de Westfriese raden heeft het ABWF door Sweco een second-opinion uit laten voeren op het uitgebrachte afkoopvoorstel. Sweco heeft het afkoopvoorstel beoordeeld op technisch inhoudelijke juistheid en volledigheid en verkend of onderdelen ook anders ingevuld kunnen worden. In haar rapport (d.d. 19 juni 2025) geeft Sweco aan dat het afkoopvoorstel in grote lijn overeenkomt met de eerder door Syntraal (2024) in kaart gebrachte werkzaamheden. Daarbij geeft Sweco aan dat het gebruikte rentepercentage, de bulkbedragen en de risicotoeslag beter onderbouwd kunnen worden. Ook wordt de vraag gesteld of deelname aan het project van het Topconsortium voor Kennis en Innovatie (TKI) inzake het onderzoek naar de toepassing van een helofytenfilter, bij de verplichtingen van de nazorg hoort, of optioneel is. Daarnaast geeft Sweco een aantal aandachtspunten mee: overdracht van de vuilstort vraagt om een goede juridische uitwerking, er moeten afspraken gemaakt worden over hoe en in welke staat de vuilstort wordt teruggegeven aan de eigenaar ná 2056, er moet bepaald worden wie in de afkoopperiode in naam van de eigenaar optreedt richting Bodemzorg, en er dient een kwaliteitskader opgesteld te worden waaraan voldaan moet worden bij het uitvoeren en rapporteren van de nazorgwerkzaamheden. Zie onder 5.4 voor de reactie van Bodemzorg op de second opinion.

5.4 Reacties Bodemzorg

In haar brief van 25 april 2025 geeft Bodemzorg antwoord op de door het ABWF na de eerste behandeling van het afkoopvoorstel gestelde vragen. Bodemzorg beantwoordt de vragen naar tevredenheid en verduidelijkt de openstaande punten. Bodemzorg onderstreept dat zij in de afkoopperiode aansprakelijk is voor alle werkzaamheden en risico's ten aanzien van de nazorg van de stortplaats. Daarnaast licht zij de gevraagde solvabiliteit en liquiditeitspositie toe. Op de vraag of de afkoopsom over 30 jaar verdeeld kan worden, reageert zij negatief; dit is niet mogelijk.

Op basis van het juridisch advies en de second opinion heeft het ABWF nog enkele vervolgvragen gesteld. Bodemzorg heeft op 14 oktober 2025 formeel reactie gegeven en geeft aan zich gedeeltelijk te vinden in de conclusies en overwegingen van het juridische advies. In afwijking van het juridisch advies geeft Bodemzorg het volgende aan:

- Mocht grootschalig onderhoud aan de deklaag noodzakelijk zijn, dan is dit als onderdeel van de meerjarige afkoop de verantwoordelijkheid van Bodemzorg
- Beheer en onderhoud van de fysieke nazorgvoorzieningen berust bij Bodemzorg
- Naleving van de gebruiksbepijking hoort bij zowel de eigenaar als bij de gebruiker
- Bij een eventuele wijziging in de bestemming hoort de verantwoordelijkheid bij de eigenaar

De reactie van Bodemzorg geeft voldoende verduidelijking van welke verantwoordelijkheden bij welke partij horen en ligt in lijn met de insteek van het ABWF. De beantwoording wordt meegenomen in de uitwerking van de afkoop en de bijbehorende contracten.

Bodemzorg is eveneens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de second opinion van Sweco (d.d.19 juni 2025). De belangrijkste punten uit deze reactie (d.d. 14 oktober 2025) zijn als volgt:

- Het gehanteerde effectieve rentepercentage betreft 0,5% voor de eerste 20 jaar en 1,5 voor de periode erna
- Er wordt een nadere onderbouwing gegeven van de bulkbedragen
- Er wordt verduidelijking gegeven over de schermwand als risicomaatregel
- Deelname aan de TKI is optioneel en kan eventueel verwijderd worden uit de afkoop
- Bodemzorg onderbouwt de risicoparagraaf en geeft aan dat de wijze van berekening van onvoorziene zaken bij eerdere afkopen ook gebruikt is. Omdat de nazorg van deze stortplaats niet onder de Wet Milieubeheer valt en er veel onzekerheden bestaan wordt deze werkwijze aangehouden.

De reactie van Bodemzorg geeft naar tevredenheid verduidelijking van de kosten, rentepercentages en risico's.

5.5 Businesscase

Op basis van het afkoopvoorstel is een businesscase opgesteld en een vergelijking gemaakt tussen de scenario's om de nazorgwerkzaamheden in eigen beheer uit te blijven voeren (zelf doen) en de nazorgwerkzaamheden via een 30-jarige afkoop over te dragen aan Bodemzorg (uitbesteden). Omdat er in de aankomende jaren investeringen nodig zijn, zijn de begrotingen en realisaties van de afgelopen jaren geen bruikbare maatstaf meer als graadmeter voor de toekomstige kosten en risico's. Bij zowel het in eigen beheer houden, als uitbesteden zijn investeringen in o.m. de persleiding en het moderniseren van de beheersmaatregelen nodig. Bij afkoop kan Bodemzorg de komende jaren de nazorg op professionele wijze vormgeven. Daarbij is het van belang te benadrukken dat in de huidige situatie de inhoudelijke kennis in de regio hoofdzakelijk bij één ambtenaar berust. Dit maakt de bestaande organisatievorm kwetsbaar, zowel in continuïteit als in kwaliteit van uitvoering. De voorgestelde overdracht aan Bodemzorg biedt hierin een structurele oplossing door het borgen van expertise, capaciteit en continuïteit voor de lange termijn. Daarnaast geeft uitbesteding zekerheid in de begroting voor de Westfriese gemeenten (geen onverwachte uitgaven omdat de investeringen en risico's bij Bodemzorg liggen). Eveneens zullen bij uitbesteden de ambtelijke kosten van het ABWF drastisch lager liggen. Dit levert de deelnemende gemeenten over de afkoopperiode een voordeel op van circa € 2 miljoen. In onderstaand overzicht is dit voor de looptijd van de overeenkomst in beeld gebracht. Omwille van een duidelijk overzicht zijn de effecten van een eventuele financiering niet meegenomen.

Tabel 1. *Businesscase*

Business Case - Nazorg vm Stortplaats Westwoud			
<u>Onderdeel</u>		<u>Zelf Doen</u>	<u>Uitbesteden</u>
Nazorg Stortplaats	€	-7.039.000	€ -7.039.000
Vrijval Algemene Reserve	€	1.513.000	€ 1.513.000
Netto kosten Nazorg	€	-5.526.000	€ -5.526.000
Opbrengst Huur Golfbaan	€	1.488.000	€ 1.488.000
Kosten ambtelijke ondersteuning	€	-3.027.000	€ -1.488.000
Overige kosten (o.a. accountant en advies)	€	-533.000	€ -
Netto kosten beheer	€	-2.072.000	€ -
Totale Kosten	€	-7.598.000	€ -5.526.000
<i>Verschil</i>		<i>37%</i>	

Vergelijking van de twee scenario's levert de cijfers per gemeente op, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: *Vergelijking kosten “uitbesteden” en “zelf doen” per gemeente*

Gemeente	Inwoners	Percentage	Zelf Doen	Uitbesteden	Vershil
Hoorn	75.529	32,6%	€ 2.479.100	€ 1.803.000	€ 676.100
Medemblik	46.074	19,9%	€ 1.512.300	€ 1.099.900	€ 412.400
Koggenland	23.518	10,2%	€ 771.900	€ 561.400	€ 210.500
Stede Broec	22.213	9,6%	€ 729.100	€ 530.300	€ 198.800
Enkhuizen	18.887	8,2%	€ 619.900	€ 450.900	€ 169.000
Drechterland	20.495	8,9%	€ 672.700	€ 489.300	€ 183.400
Opmeer	12.193	5,3%	€ 400.200	€ 291.100	€ 109.100
Hollands Kroon	12.575	5,4%	€ 412.700	€ 300.200	€ 112.500
Totaal	231.484	100,0%	€ 7.598.000	€ 5.526.000	€ 2.071.800

Merk op dat het afkoopvoorstel uitgaat van overdracht medio 2025. Omdat voorzien wordt over te gaan tot overdracht op 1 januari 2027 zal het afkoopvoorstel hierop in lijn gebracht worden.

5.6 Motie Drechterland en second opinion op bestaande onderzoeken

Op 30 juni 2025 is in Drechterland een motie aangenomen om te pleiten voor extra onderzoek naar onder meer de aanwezigheid van PFAS. Reden voor deze motie is de zorg dat eventuele belangen spelen bij Bodemzorg m.b.t. de afkoop. Deze motie is in lijn met eerdere moties in Drechterland en Enkhuizen. Het ABWF heeft de motie in haar AB vergadering van 2 juli 2025 besproken, en geconcludeerd dat er al sprake is van een second-opinion op het afkoopvoorstel, er vervolgonderzoek naar PFAS is uitgevoerd in 2023 en 2025 en de door Bodemzorg in de afgelopen jaren uitgevoerde onderzoeken voldoen aan de landelijk gestelde normen voor onafhankelijk onderzoek. Ook zijn de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier in hun rol als bevoegd gezag betrokken. Om de zorgen m.b.t. eventuele belangenverstrengeling weg te nemen heeft het ABWF Sweco gevraagd een viertal recente onderzoeken van Bodemzorg te toetsen en te onderzoeken of deze conform geldende normen en regelgeving zijn uitgevoerd en of de conclusies betrouwbaar zijn. Het eindrapport geeft een aantal aanbevelingen, waaronder het opstellen van een einddocument met een totaaloverzicht van de meetreeksen en het uitvoeren van een voorlopige risicobeoordeling op PFAS, maar leidt niet tot zorgen over de inhoud van de door Bodemzorg uitgevoerde onderzoeken.

6. Afsluiting

Op basis van het uitgebrachte afkoopvoorstel, het juridisch advies en de second opinion ontstaat een positief beeld om het beheer en onderhoud voor de komende dertig jaar over te dragen aan Bodemzorg. Met de afkoop wordt de komende jaren op professionele wijze vormgegeven aan het beheer en de nazorg. Bodemzorg heeft daarbij de continue beschikking over kwalitatief hoogwaardige ondersteuning op alle relevante gebieden die bij de nazorg van stortplaatsen noodzakelijk zijn. Daarbij is het van belang te benadrukken dat in de huidige situatie de inhoudelijke kennis in de regio hoofdzakelijk bij één ambtenaar berust. Dit maakt de bestaande organisatievorm kwetsbaar, zowel in continuïteit als in kwaliteit van uitvoering. De voorgestelde overdracht aan Bodemzorg biedt hierin een structurele oplossing door het borgen van expertise, capaciteit en continuïteit voor de lange termijn.

Parallel aan de zienswijzeprocedure en de besluitvorming wordt in het eerste kwartaal van 2026 het afkoopvoorstel in lijn gebracht met de extra verkregen informatie en de gewenste datum van overdracht per 1 januari 2027. Eveneens wordt de overeenkomst met Bodemzorg voorbereid, uitgewerkt hoe de restrisico's worden opgepakt en welke zaken er geregeld moeten worden op het moment dat de afkooptermijn afloopt. In het tweede kwartaal van 2026 zal (onder meer) worden

verkend waar het eigendom van de vuilstort kan komen te liggen en welke alternatieven er zijn voor de huidige GR. De expertise van Buitenorganisatie advies is ingeroepen om dit proces te begeleiden.

Gelet op bovenstaande wordt uw raad verzocht een zienswijze uiterlijk 1 maart 2026 kenbaar te maken aan het algemeen bestuur. Na afloop van deze termijn worden alle ontvangen zienswijzen gebundeld en betrokken bij de definitieve besluitvorming. Voor meer informatie en/of verdere toelichting kunt u contact opnemen met de secretaris via abwf@sed-wf.

Hoogachtend,
Namens het Algemeen Bestuur ABWF,

Dick Bennis
Voorzitter

Timo Linting
Secretaris

Bijlagen:

1. Afkoopvoorstel Bodemzorg d.d. 30 januari 2025
2. Beantwoording vragen Bodemzorg d.d. 25 april 2025
- 3a. Beantwoording vragen Bodemzorg d.d. 14 oktober 2025
- 3b. Overzicht kosten
4. Juridisch advies Vijverberg d.d. 6 juni 2025
5. Second opinion afkoopvoorstel Sweco d.d. 19 juni 2025
- 6a. Managementsamenvatting second onderzoeken Westwoud 2020 – 2025
- 6b. Rapport onderzoeken Westwoud 2020 - 2025
7. Memo businesscase afkoopvoorstel d.d. 5 november 2025
8. Memo Uitlijning proces Buiten Organisatieadvies d.d. 30 oktober 2025